

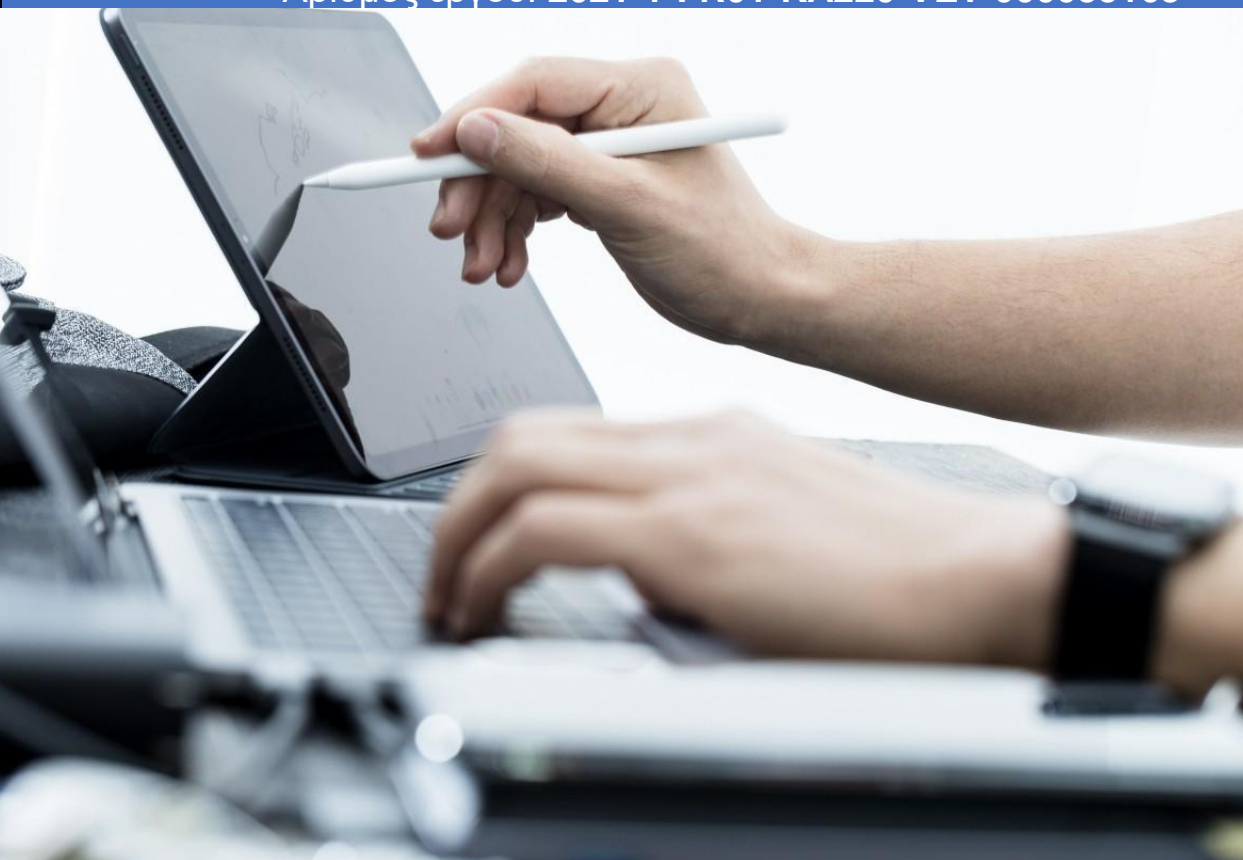
PAINT THE BIT

Rethinking artistic
and creative
competences and
job
profiles

2024

R2.7 - Paint the Bit Πρόγραμμα σπουδών ΕΕΚ

Αριθμός έργου: 2021-1-FR01-KA220-VET-000033163

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Agence Erasmus+ France / Education Formation. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο χορηγούσα αρχή δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Πίνακας περιεχομένων

- 1) Εισαγωγή
- 2) Μαθησιακοί στόχοι και πλαίσιο μαθησιακών αποτελεσμάτων
- 3) Μεθοδολογία σταδιακής ΕΕΚ
 - 3.1) ΜΟΟC (ανοικτή, άτυπη μάθηση)
 - 3.2) Μικτή κατάρτιση (τυπική μάθηση με μάθηση με βάση την εργασία (μη τυπική μάθηση)
 - 3.3) Μάθηση από ομοτίμους

1) Εισαγωγή

Αυτό το έγγραφο εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου Paint the Bit - Rethinking artistic and creative competences and job profiles in a renewed labour market and social trends από τους εταίρους του έργου E-Juniors (συντονιστής του έργου), CENTRO STUDI CITTA DI FOLIGNO ASSOCIAZIONE, In Progress, CSI CENTER FOR SOCIAL INNOVATION LTD και BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH (επικεφαλής του έργου).

Πρόκειται για το πρόγραμμα σπουδών για την ΕΕΚ (Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) που περιλαμβάνει τυπικά (μαθήματα εξειδίκευσης), μη τυπικά (MOOC) και άτυπα (με βάση την εργασία) στάδια με τη χρήση Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων. Ακολουθεί το σύστημα ECVET (European Credit for Vocational Education and Training) και το EQF (European Qualification Framework), τα οποία διευκολύνουν τις διαπερατές διαδρομές και αυξάνουν τις δεξιότητες υψηλότερου επιπέδου σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα και τα σύνορα των χωρών.

Το έγγραφο βασίζεται στα προηγούμενα αποτελέσματα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο αυτού του έργου, και συγκεκριμένα στην ανάλυση του προσδιορισμού των αναδυόμενων επαγγελματικών ρόλων στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα.

Ο γενικός στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι επαγγελματίες του τομέα πολιτισμού και δημιουργικότητας (CCS) είναι τεχνολογικά κατάλληλοι για την απόδοση και την ευημερία τους στην εργασία, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις αντίστοιχες προκλήσεις. Για τον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, θα φέρει μια εις βάθος κατανόηση των νέων προκλήσεων στις οποίες οι επαγγελματίες του τομέα της τέχνης και της δημιουργίας πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκριθούν. Υπό αυτή την έννοια, το παρόν έγγραφο επικεντρώνεται στις βασικές και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και στον ψηφιακό γραμματισμό για τους επαγγελματίες του ΚΚΔ, ώστε να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες προκλήσεις στην αγορά εργασίας σε μια κατάσταση μετά το ΚΚΔ, ιδίως όταν πρόκειται για τη δημιουργία και την προώθηση των έργων τέχνης τους σε ψηφιακή μορφή.

Οι δεξιότητες και οι ικανότητες που περιλαμβάνονται σε αυτό το έργο είναι οι λεγόμενες μεταβιβάσιμες ικανότητες. Συγκεκριμένα αυτές είναι:

1 - Ειδικές δεξιότητες επικοινωνίας (προς τους πελάτες της τέχνης), 2 - Βασικά στοιχεία μάρκετινγκ για καλλιτέχνες, 3 - Διοίκηση επιχειρήσεων για καλλιτέχνες, 4 - Δεξιότητες διαχείρισης, 5 - Οργανωτικές δεξιότητες, 6 - Τεχνικές συνεργασίας, 7 - Ομαδική εργασία για καλλιτέχνες, 8 - Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, 9 - Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων, 10 - Δεξιότητες αυτοενίσχυσης, 11 - Δεξιότητες μάθησης για μάθηση (αυτόνομη μάθηση), 12 - Δεξιότητες δημιουργικότητας.

Οι ειδικές ενότητες περιεχομένου για τις ψηφιακές ικανότητες (έχουν προγραμματιστεί περισσότερες από 10) είναι: 1 - Ηλεκτρονική δημιουργία έργων τέχνης και δημιουργικών έργων (εικονική τέχνη), 2 - Προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας για καλλιτέχνες, 3 - NFT, 4 - Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών, 5 - Ηλεκτρονική διανομή έργων τέχνης, 6 - Δημιουργία ιστότοπου και άλλων ψηφιακών εργαλείων για την τέχνη σας, 7 - Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των πλατφορμών για την προώθηση/πώληση των δικών σας έργων τέχνης, 8 - Παρακολούθηση δημιουργικών διαδικασιών ως συνεργατική διαδικτυακή εργασία, 9 - Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, 10 - Αλυσίδα Μπλοκ (Block Chain), 11 - Εργαλεία ψηφιακών πληρωμών.

Η προτεινόμενη μεθοδολογία για την εφαρμογή του Paint the Bit για την εκπαίδευση και τη μάθηση βασίζεται στην παροχή νέων μορφών ψηφιακής εκπαίδευσης (MOOC - Massive Open Online Course) και ψηφιακού περιεχομένου (Open Education Resources).

Το σημαντικό είναι να αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα αυτών των τρόπων παροχής κατάρτισης (όπως η ανοικτή πρόσβαση 24 ώρες / 365 ημέρες μέσω κάθε είδους ψηφιακής συσκευής συνδεδεμένης μέσω του διαδικτύου και η μάθηση με τον δικό του ρυθμό), αλλά και να αποφευχθούν τα εμπόδια και οι ανασταλτικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να απειλήσουν μια επιτυχημένη μαθησιακή εμπειρία (π.χ. υπερβολική τεχνολογική υποδομή, συγκεχυμένη πλοήγηση, βαρετή και μακροσκελής ανάγνωση κειμένου και αποτελέσματα όπως η αύξηση των κινήτρων). Για να επιτευχθεί αυτό, εφαρμόζοντας τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων, οδηγώντας τους καλλιτέχνες εκπαιδευόμενους να γίνουν "ενεργά υποκείμενα της εκπαίδευσης" και της μάθησής τους, ενισχύοντας τις υπάρχουσες ικανότητές τους, διεγείροντας ταυτόχρονα χρήσιμες συνδέσεις επαγγελματικής συμπληρωματικότητας, θα τους δώσει επίσης την ευκαιρία ανταλλαγής γνώσεων και δικτύωσης.

Η δομή του παρόντος προγράμματος σπουδών ακολουθεί τα σχετικά στοιχεία αυτής της προσέγγισης, υπογραμμίζοντας - και συνοψίζοντας - τους μαθησιακούς στόχους και τα αποτελέσματα των ενότητων, ακολουθούμενη από τη διερεύνηση μιας κατάλληλης μεθοδολογίας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, η οποία βασίζεται στο τελικό της στάδιο σε μια πιλοτική εμπειρία και στις πέντε χώρες εταίρους (δηλαδή τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία, την Αυστρία και την Κύπρο).

Τα περιεχόμενα που προτείνονται στους επαγγελματίες της ΕΕΚ στο παρόν πρόγραμμα σπουδών πρέπει, ωστόσο, να μπορούν εύκολα να προσαρμοστούν σε άλλα εθνικά πλαίσια, ενδεχομένως και σε παρόμοια περιβάλλοντα κατάρτισης και μάθησης που διερευνούν τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και της EQAVET και τις απαιτήσεις του τομέα.

2) Μαθησιακοί στόχοι και πλαίσιο μαθησιακών αποτελεσμάτων

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος αφορούν τους καλλιτέχνες:

- να μάθουν για τη νέα τεχνολογία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για την επικοινωνία - συμπεριλαμβανομένης της προώθησης -, τη δημιουργία, την εφαρμογή και την παρουσίαση του έργου τους ως μεμονωμένοι καλλιτέχνες, καθώς και για τη συνεργασία με άλλους για την παρουσίαση και την προώθηση του έργου τους,
- να αποκτήσουν τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες και τον απαραίτητο ψηφιακό γραμματισμό, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο,
- να γνωρίζουν τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και τα ψηφιακά εργαλεία για την καλύτερη διαχείριση των επακόλουθων ενεργειών,
- και να γνωρίζουν δεξιότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση της καλλιτεχνικής επιχείρησης ως μεμονωμένος καλλιτέχνης προς μια επιτυχημένη επιχειρηματική προσπάθεια.

Ο προβλεπόμενος εκπαιδευόμενος δεν έχει ειδικές γνώσεις για τα θέματα της ενότητας που παρουσιάζονται.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ενδείξεις αυτονομίας/υπευθυνότητας που δηλώνουν τι πρέπει να γνωρίζει και να μπορεί να κάνει ο εκπαιδευόμενος μετά την ολοκλήρωση της αντίστοιχης ενότητας (των αντίστοιχων ενότητων) παρατίθενται στον πίνακα στις επόμενες σελίδες.

Τίτλος ενότητας	Γνώση	Δεξιότητες	Αυτονομία/ Ευθύνη	Προτεινόμενη διάρκεια
	Ο μαθητής θα γνωρίζει:	Ο μαθητής θα είναι σε θέση να:	Ο μαθητής θα είναι σε θέση να οργανώνει:	Σε ώρες
Ειδικές δεξιότητες επικοινωνίας - Τι πρέπει να θυμάστε στην προφορική επικοινωνία με πιθανούς πελάτες τέχνης	βασική δομή και στοιχεία τυπικών καταστάσεων προφορικής επικοινωνίας με (δυναμικό) καλλιτεχνικό κοινό	να εκφράζεται σε επαγγελματικές καταστάσεις όταν πρόκειται να μιλήσει σε (δυναμικούς) πελάτες τέχνης με στόχο την ενημέρωσή τους για την τέχνη του κάθε ατόμου.	την προετοιμασία μιας ομιλίας (π.χ. για μια έκθεση/εκδήλωση τέχνης) ατομικά και να μιλάτε σε πιθανούς πελάτες τέχνης σε εκδηλώσεις	1 ώρα
Βασικά στοιχεία μάρκετινγκ για καλλιτέχνες	βασικές αρχές μάρκετινγκ και τάσεις μάρκετινγκ σήμερα στις επιχειρήσεις τέχνης	σχέδιο σύμφωνα με τα βασικά στοιχεία μιας προσωπικής στρατηγικής μάρκετινγκ	τα εργαλεία μάρκετινγκ σύμφωνα με την ατομική στρατηγική μάρκετινγκ και να τα αναπροσαρμόζουν με βάση τη δική τους εμπειρία	1 ώρα
Διαχείριση επιχειρήσεων για καλλιτέχνες	βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε όταν εφαρμόζετε ιδέες διαχείρισης επιχειρήσεων σε έναν "έξυπνο κόσμο" στην καλλιτεχνική εργασία	Να πουλάει τα δικά του έργα τέχνης, να περιβάλλεται από ταλέντα, να είναι προσανατολισμένος/η στην ανάπτυξη και να αναπτύσσει ένα έξυπνο επιχειρηματικό μοντέλο (δηλαδή μια επιχείρηση που χρησιμοποιεί δεδομένα και τεχνολογία).	το δικό σας έργο ως καλλιτέχνης σε ένα έξυπνο επιχειρηματικό μοντέλο	1 ώρα
Διαχειριστικές δεξιότητες	κύριες τεχνικές, εννοιολογικές και διαπροσωπικές δεξιότητες για την οργάνωση της επιχειρησιακής συνέχειας, κάποιο σύστημα διαχείρισης για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών	για την καλύτερη κατανόηση των καταναλωτών και της οργανωτικής συμπεριφοράς στην οποία κινούνται, να σχεδιάζει και να διαχειρίζεται έργα	σχεδιασμός και ανάθεση καθηκόντων σε συνεργατικούς αστερισμούς για την επίτευξη επιχειρησιακής συνέχειας	1 ώρα
Οργανωτικές δεξιότητες	συγκεκριμένα μέτρα και εργαλεία σχεδιασμού και διάρθρωσης για την οργάνωση της εργασίας του ατόμου	να σχεδιάζετε καθήκοντα και να διαρθρώνετε αποτελεσματικά την εργασία	να είναι σε θέση να διατηρούν έναν τακτοποιημένο χώρο εργασίας βοηθώντας στην τήρηση των προθεσμιών και στην	1 ώρα

			αποτελεσματική οργάνωση της εργασίας	
Τεχνικές συνεργασίας	τη διαφορά μεταξύ συνεργασίας και ομαδικής εργασίας, διαφορετικές τεχνικές συνεργασίας (online και offline)	να εκτελεί πολλές εργασίες, να εργάζεται αυτόνομα και να προσαρμόζεται στους τρόπους εργασίας άλλων ανθρώπων	να επιδεικνύουν ευελιξία και να αντισταθμίζουν όταν ένας συνεργάτης συμβάλλει λιγότερο στη συλλογική εργασία, να δείχνουν σεβασμό στους συνεργάτες και το έργο τους	1 ώρα
Ομαδική εργασία για καλλιτέχνες	τη θεωρία της σημασίας των συλλογικοτήτων καλλιτεχνών και της ομαδικής εργασίας, τη δυναμική της ομάδας που είναι χρήσιμη για την επιτυχία σε κοινά καλλιτεχνικά έργα	να εργάζεστε εφαρμόζοντας κανόνες ευγενούς άμιλλας, να δείχνετε ενσυναίσθηση- να κατανοείτε την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας και του συντονισμού- να εφαρμόζετε δυναμική διαχείριση της ομάδας	μια ομάδα με ενεργητικό τρόπο και να θέτει κοινούς στόχους μαζί με άλλους, δουλεύοντας με συνεργατικό τρόπο (π.χ. Συλλογικές Εκθέσεις)	1 ώρα
Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων	αξιολόγηση της κατάστασης για τον προσδιορισμό των παραμέτρων ενός προβλήματος, των εναλλακτικών λύσεων που υπάρχουν για τον μετριασμό ενός προβλήματος, τεχνικές διαμεσολάβησης	να αναγνωρίζουν προβληματικές καταστάσεις, να επιλέγουν την επιλογή που θα επιλύσει αποτελεσματικότερα το πρόβλημα, να καθορίζουν τη διαδικασία επίλυσης του προβλήματος, να εκτελούν την επιλεγμένη διαδικασία	διαχείριση κινδύνων- ιεράρχηση προτεραιοτήτων, να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για τη λήψη αποφάσεων	1 ώρα
Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων	τι πρέπει να λάβετε υπόψη και τι να κάνετε για να αποφύγετε και να αντιμετωπίσετε καταστάσεις σύγκρουσης. Θα γνωρίζει τη διαφορά μεταξύ διαφωνίας και σύγκρουσης.	να εφαρμόζουν (συμπεριφορικά, επικοινωνιακά) μέτρα που συμβάλλουν στην αποφυγή και επίλυση των συγκρούσεων	μέτρα για την επίλυση συγκρουσιακών καταστάσεων με άλλους	1 ώρα
Δεξιότητες αυτοδυναμίας	πώς να θέτετε λογικούς στόχους και να ζείτε μια αυτοδύναμη καλλιτεχνική ζωή	να αναπτύσσουν θετική στάση, να εξασκούνται στην αυτοφροντίδα, να θέτουν λογικούς στόχους, να είναι διεκδικητικοί, να χρησιμοποιούν θετική αυτο-ομιλία,	Αυτοαποτελεσματικό -τητα, θετική στάση, ανθεκτικότητα, ανάληψη δράσης, επικοινωνία με θετική γλώσσα, αποφυγή κριτικής και αρνητικότητας	1 ώρα

		να ενισχύουν την ανθεκτικότητα και να αντιμετωπίζουν τις αντιξοότητες.		
Μάθηση για την εκμάθηση δεξιοτήτων (αυτόνομη μάθηση)	τεχνικές αξιολόγησης αναγκών, μέθοδοι προσδιορισμού στόχων, μαθησιακά στυλ και αξιολόγηση μαθησιακών καταστάσεων	να αναπτύσσει την ικανότητα αυτοκαθοδήγησης της μάθησής του/της να αποκτούν, να επεξεργάζονται και να αφομοιώνουν νέες γνώσεις και δεξιότητες	τη δική τους μάθηση εφαρμόζοντας το καλύτερο στυλ μάθησης για αυτούς του εμπειρίας σε νέα γνώση	1 ώρα
Δεξιότητες δημιουργικότητας	πώς να προσεγγίσετε μια πρόκληση από μια νέα οπτική γωνία, πώς να παίρνετε μια εναλλακτική οπτική γωνία ή μια άτυπη νοοτροπία όταν παράγετε έργα τέχνης.	να εφαρμόζουν τη συνεργατική σκέψη, την αφηρημένη σκέψη, τη διεπιστημονική σκέψη, την οπτική σκέψη	αναγνώριση προτύπων, ριζικός σχεδιασμός, πειραματισμός και απλούστευση	2 ώρες
Ηλεκτρονική δημιουργία τέχνης και δημιουργικών έργων (εικονική τέχνη)	πώς να δημιουργείτε έργα τέχνης χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία	να εφαρμόζουν βασικά εργαλεία ψηφιακής δημιουργίας	ψηφιακή τέχνη με τη χρήση ποικίλων εργαλείων	1 ώρα 30
Προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας της τέχνης	διαφορετικά εργαλεία για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας (πνευματικά δικαιώματα, εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά μυστικά), τις πρωταρχικές ενέργειες για την προστασία της δικής σας διανοητικής ιδιοκτησίας (τεκμηρίωση των ανακαλύψεων, χρήση συστημάτων DRM, επιλογή NDA, δημιουργία ισχυρών διαπιστευτηρίων πρόσβασης) και πώς να καταπολεμήσετε την κλοπή.	να χρησιμοποιεί αυτά τα εργαλεία, να αναλαμβάνει δράση και να αγωνίζεται για τα δικαιώματά του/της	την ευθύνη για τη δική τους διανοητική ιδιοκτησία, την προστασία της, την καταπολέμηση της κλοπής	1 ώρα 30
NFT	από την πλευρά του χρήστη τι είναι αυτή η τεχνολογία και τι μπορεί να πρέπει να	να εξετάζουν τα ατομικά οφέλη και να επιλέγουν μεταξύ των υφιστάμενων	να ανοίξει ένα πορτοφόλι και να χρησιμοποιήσει το NFT μεμονωμένα	1 ώρα

	εξετάσει ένας καλλιτέχνης πριν επιλέξει έναν πάροχο	παρόχων σύμφωνα με τις ατομικές εκτιμήσεις που λαμβάνονται υπόψη	για την πώληση έργων τέχνης, την παρακολούθηση των έργων τέχνης μετά την πώληση, την υποστήριξη των ρυθμίσεων για τα πνευματικά δικαιώματα	
Σχεδιασμός και ανάπτυξη εφαρμογών	πώς να αναπτύξετε μια καινοτόμο (ψηφιακή) εφαρμογή με προηγμένα χαρακτηριστικά που επιτρέπει στους χρήστες να πωλούν ή να αγοράζουν αντικείμενα τέχνης online	να δημιουργήσετε και να αναπτύξετε μια (διαδικτυακή) εφαρμογή και το περιεχόμενό της	μια εφαρμογή ψηφιακής τέχνης με χρήση ad-hoc εργαλείων και γλωσσών προγραμματισμού	1 ώρα
Ηλεκτρονική διανομή έργων τέχνης	πώς να αναπτύξετε μια εικονική πλατφόρμα για τη διανομή του δικού σας έργου τέχνης	να χρησιμοποιούν μια διαδικτυακή πλατφόρμα για να μοιράζονται τέχνη και δημιουργικά έργα στο διαδίκτυο	την ατομική εικονική πλατφόρμα και την προβολή και παρουσίαση των δικών σας έργων τέχνης στο διαδίκτυο	1 ώρα
Δημιουργία δικτυακού τόπου και άλλων ψηφιακών εργαλείων για το δικό σας έργο τέχνης	ψηφιακά εργαλεία, να κατανοήσουν τη χρησιμότητα και τη σημασία τους για τη δημιουργία ενός δικτυακού τόπου στο διαδίκτυο	να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν έναν ιστότοπο και άλλα ψηφιακά εργαλεία για την προβολή της δικής τους καλλιτεχνικής δουλειάς και ενός επαγγελματικού χαρτοφυλακίου	τη δική του ιστοσελίδα για την προώθηση του έργου του και την παρουσίαση του επαγγελματικού του χαρτοφυλακίου	1 ώρα
Χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των πλατφορμών για την προώθηση/πώληση των δικών σας έργων τέχνης	τα πιο δημοφιλή κανάλια κοινωνικής δικτύωσης (όπως Facebook, Instagram, LinkedIn, Pinterest), τα hashtags και άλλα εργαλεία αυτοπροβολής και πώς να εφαρμόσετε την τεχνική της αφήγησης ιστοριών.	να δημιουργούν περιεχόμενο για την εμπλοκή του κοινού σε διαδικτυακά κανάλια κοινωνικής δικτύωσης- να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν δημοσιεύσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, να χρησιμοποιούν αναλυτικά στοιχεία για να αξιολογούν τον αντίκτυπο.	ένα συντακτικό σχέδιο και να παρακολουθείτε τις μετρήσεις για να ελέγχετε την πρόοδο (μέσω του Google Analytics συγκεκριμένα)	1h30
Παρακολούθηση των δημιουργικών διαδικασιών ως συνεργατική διαδικτυακή εργασία	τεχνικές παρακολούθησης στο διαδίκτυο προς τους πελάτες και με άλλους καλλιτέχνες σε διαδικτυακή συνεργασία- θα γνωρίζει τις πλατφόρμες που	χρήση παρακολούθησης προς τους πελάτες και τους καλλιτέχνες με τη χρήση βασικών ψηφιακών τεχνικών	followup με πελάτες και σε ανταλλαγή και συνεργασία με άλλους καλλιτέχνες στο διαδίκτυο	1 ώρα

	χρησιμοποιούν οι καλλιτέχνες για το σκοπό αυτό			
Ασφάλεια στον κυβερνοχώρο	τα ελάχιστα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται σήμερα στην αποτύπωση ιστοσελίδων, τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων (συγκεκριμένα τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων της ΕΕ (GDPR), βασικές έννοιες της ιδιωτικής ζωής.	να διαχειρίζονται και να διασφαλίζουν τα προσωπικά ψηφιακά αποτυπώματα και να διενεργούν αξιολόγηση της τρωτότητας της ατομικής αρχικής σελίδας	να διασφαλίζει ότι η ακεραιότητα των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται, διαχειρίζονται, αποθηκεύονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία προστατεύεται πλήρως στο δικό του διαδικτυακό κανάλι και να οργανώνει μέτρα σε περίπτωση επιθέσεων ή απώλειας δεδομένων λόγω κυβερνοεπίθεσης	1 ώρα
Αλυσίδα Μπλοκ (Block Chain)	τι είναι η αλυσίδα μπλοκ, τι επιτρέπει και πώς να τη χρησιμοποιήσετε	να αναγνωρίζουν την αλυσίδα μπλοκ, να επικυρώνουν τη χρησιμότητά της για τις δικές τους υπηρεσίες και να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτήν	τη χρήση της τεχνολογίας blockchain για τη δημιουργία οφελών για τον ίδιο και την τέχνη του/της	1 ώρα
Ψηφιακά εργαλεία πληρωμών	τις πιο κατάλληλες πλατφόρμες και παρόχους για τη διαχείριση των ψηφιακών πληρωμών των πωλήσεων έργων τέχνης	να χρησιμοποιήσετε πλατφόρμες πληρωμών, ιδίως: διαδικτυακές πύλες πληρωμών (PayPal, World Pay, After pay, Square), αγορές τρίτων (Etsy, EBay, Amazon, Art Station e Saatchi Art), εφαρμογές για κινητά (apple pay κ.λπ.), πληρωμές με κρυπτονομίσματα και άλλα.	για τους πελάτες του/της να πραγματοποιούν πληρωμές με έναν εύκολο, ασφαλή και αξιόπιστο ψηφιακό τρόπο	1 ώρα

Σημείωση: η προτεινόμενη διάρκεια αναφέρεται στο μέσο χρόνο που χρειάζονται οι εκπαιδευόμενοι για να ολοκληρώσουν την ενότητα (χωρίς ειδική αξιολόγηση). Συνολικά, εκτιμάται ότι όλες οι ενότητες καλύπτουν μέσο χρόνο μάθησης 25 – 30 ώρες. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να εφαρμόσουν μια σπονδυλωτή πορεία μάθησης με την έννοια να εισέλθουν ξεχωριστά σε ό,τι τους ενδιαφέρει περισσότερο χωρίς να εξετάζουν αν έχουν παρακολουθήσει μια συγκεκριμένη ενότητα πριν από αυτήν.

3) Σταδιακή VET μεθοδολογία

Το κεφάλαιο αυτό αναλύει τις μεθοδολογίες μάθησης που εξετάζει το έργο και στις οποίες αναφέρεται, ειδικότερα:

- Η μαϊευτική προσέγγιση, προσανατολισμένη στην ανάπτυξη του μαθησιακού δυναμικού κάθε ατόμου/ομάδας, ώστε να αποκτήσει μια νέα ικανότητα ανάγνωσης των προβλημάτων,
- Συνεργατική μάθηση: ενδείκνυται ιδιαίτερα για την εκμάθηση των κοινωνικών δεξιοτήτων και γενικά όλων των κοινωνικών δεξιοτήτων που συνδέονται με τις εργασιακές σχέσεις-εφαρμόζεται με τη διαίρεση των μαθητών σε μικρές ομάδες εργασίας για την επίτευξη κοινών στόχων, προσπαθώντας να βελτιώσουν αμοιβαία τη μάθησή τους.
- Κοινότητα πρακτικής, με στόχο τη συλλογική βελτίωση για την ανταλλαγή εργασιακών εμπειριών, των παραγόμενων αποτελεσμάτων, των κρίσιμων σημείων που αντιμετώπιστηκαν και των πρακτικών που αποδείχθηκαν αποτελεσματικές.

Τα επόμενα υποκεφάλαια διερευνούν αυτές τις πληροφορίες σχετικά με τα MOOCs ως ένα ανοικτό και άτυπο περιβάλλον μάθησης, τη μικτή μάθηση/κατάρτιση, καθώς διαφορετικές μορφές μάθησης συνδυάζονται σε μια κατάρτιση με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ενσωμάτωση των πλεονεκτημάτων της κάθε μορφής και η αντιστάθμιση των μειονεκτημάτων της άλλης, και την αλληλοβοήθεια στη μάθηση.

3.1) MOOCs

Τα MOOCs (Massive Open Online Courses - Μαζικά Ανοικτά Διαδίκτυα Μαθήματα) είναι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που παρέχονται διαδίκτυα σε ένα μεγάλο κοινό. Ο όρος MOOC επινοήθηκε το 2008 από τον συγγραφέα και ερευνητή George Siemens με αφορμή ένα ανοικτό μάθημα με τίτλο "Connectivism and Connective Knowledge" στο οποίο συμμετείχαν 2.300 χρήστες μέσω του Διαδικτύου δωρεάν.

Η πρόθεση είναι ότι πολλά MOOC είναι εντελώς δωρεάν και ανοικτά σε κάθε άτομο χωρίς περιορισμούς. Στην πραγματικότητα, φαίνεται, ότι υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός από αυτά που δεν είναι πλέον διαθέσιμα δωρεάν.

Σχετικά με τη σημασία του ακρωνυμίου MOOC:

Τα MOOC αποτελούν έναν ευέλικτο τρόπο απόκτησης νέων δεξιοτήτων και γνώσεων μέσω μιας συνεχούς μαθησιακής εμπειρίας. Αρκεί να διαθέτει κανείς σύνδεση στο Διαδίκτυο και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τα οποία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι απαραίτητα για την εγγραφή στην επιθυμητή πλατφόρμα MOOC.

Σε γενικές γραμμές, για να παρακολουθήσετε MOOCs πρέπει να έχετε:

- επαρκείς ψηφιακές δεξιότητες
- γνώση γλωσσών (οι περισσότερες είναι στα αγγλικά)
- καλό βαθμό προσωπικής παρακίνησης
- δεξιότητες αυτοδιαχείρισης κατά τη μελέτη.

Τα MOOCs μπορούν να πραγματοποιούνται σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο του έτους ή να είναι διαθέσιμα όλη την ημέρα: μπορεί κανείς να αποφασίσει ανεξάρτητα πότε θα συνδεθεί και πόσο χρόνο θα αφιερώσει σε αυτά (αυτορυθμιζόμενος τρόπος μάθησης). Είναι επίσης δυνατό να παρακολουθήσει κανείς πολλά μαθήματα ταυτόχρονα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, παρέχονται ζωντανές διαλέξεις, όπου μπορείτε να αλληλεπιδράσετε με τους διδάσκοντες, να κάνετε ερωτήσεις και να διευκρινίσετε τυχόν αμφιβολίες.

Οι πλατφόρμες MOOC μπορούν να προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα μαθημάτων που αγγίζουν διάφορους κλάδους και κάθε θέμα μπορεί να καλύπτεται σε διαφορετικά επίπεδα για να διευκολύνεται η μάθηση.

Σε γενικές γραμμές, κάθε MOOC περιγράφεται ως προς το περιεχόμενο, τη διάρκεια, την ημερομηνία του μαθήματος, την εκτιμώμενη εβδομαδιαία δέσμευση και τη γλώσσα, ενώ σε πολλές περιπτώσεις αναφέρονται ακόμη και τα ονόματα των καθηγητών. Μερικές φορές υπάρχουν προϋποθέσεις και όροι για την έκδοση πιστοποιητικού παρακολούθησης.

Μετά την εγγραφή σας, έχετε συνήθως πρόσβαση σε ένα λεπτομερές πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει τις προγραμματισμένες δραστηριότητες για όλη τη διάρκεια του MOOC και υποδεικνύει επίσης εκείνες που είναι υποχρεωτικές για την απόκτηση πιστοποιητικού.

Συνήθως, ένα μάθημα χωρίζεται σε ενότητες: κάθε ενότητα αποτελείται π.χ. από βίντεο, εμπειριστατωμένο υλικό και κουίζ αυτοαξιολόγησης. Επιπλέον, υπάρχουν τελικές εξετάσεις και ενδέχεται να υπάρχουν ενδιάμεσες αξιολογήσεις και εργασίες που πρέπει να ολοκληρωθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου παρακολούθησης.

Μέσω των MOOCs, μπορεί να είναι δυνατή η απόκτηση πιστωτικών μονάδων στο κολέγιο, επαγγελματικών πιστοποιητικών και άλλων ειδών πιστοποιήσεων.

Τα MOOC μπορούν να αποτελέσουν ένα χρήσιμο εργαλείο για τη συνεχή εκπαίδευση.

Γενικά πλεονεκτήματα:

- Δεν υπάρχει τέλος αίτησης (σε πολλές περιπτώσεις)
- Ανοικτή πρόσβαση σε μαθήματα που διδάσκονται από εμπειρογνώμονες οι οποίοι διαφορετικά δεν θα ήταν διαθέσιμοι σε μεγάλο μέρος του παγκόσμιου πληθυσμού
- Τα μαθήματα είναι ανοικτά σε όλους τους ενδιαφερόμενους, ανεξάρτητα από την τοποθεσία (σχεδόν πάντα), με αποτέλεσμα να δημιουργείται μια ποικιλόμορφη βάση μαθητών.
- Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν ίσως επίσης να συνεργάζονται και να μοιράζονται εργασίες, καθώς και να ασκούν κριτική και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση από άλλους.

Γενικά μειονεκτήματα:

- Είναι εύκολο για τους εκπαιδευόμενους να εγκαταλείψουν, κάτι που συμβαίνει πολύ συχνά στα δωρεάν μαθήματα που δεν προσφέρουν πιστοποιητικά.
- Τα MOOCs δεν παρέχουν ανατροφοδότηση στους εκπαιδευόμενους λόγω του μεγάλου αριθμού φοιτητών
- Οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να αναλάβουν την ευθύνη για την εργασία τους, επειδή τα MOOC παρέχουν αυτοκατευθυνόμενη μάθηση
- Τεχνολογικές προϋποθέσεις
- Περιορισμένη εμπλοκή στον πραγματικό κόσμο
- Κόστος εφαρμογής για τους παρόχους
- Παλαιότητα του περιεχομένου

Πώς λειτουργούν τα MOOCs;

Τα μαθήματα αποτελούνται συνήθως από μια σειρά ενοτήτων στις οποίες αναλύεται το περιεχόμενο. Οι περισσότερες ενότητες περιστρέφονται γύρω από ένα μάθημα με βίντεο που συνδέεται με κάποιες διαδικτυακές πληροφορίες ή εμπειριστατωμένα αναγνώσματα, τα οποία παράγονται από έναν καθηγητή ή είναι ελεύθερα ανιχνεύσιμα στο Διαδίκτυο (κείμενα συγγραφέων, άρθρα σχολιασμού, λήμματα της Wikipedia, βιβλιογραφικές αναφορές κ.λπ.). Κατά τη διάρκεια κάθε μαθήματος, μπορεί να προτείνεται ένα σύντομο ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης, με, για παράδειγμα, απαντήσεις πολλαπλών επιλογών και κλειστές απαντήσεις.

Κάθε ενότητα θα μπορούσε επίσης να προβλέπει το άνοιγμα ενός ή περισσότερων ειδικών θεμάτων σε ένα ειδικό φόρουμ: οι συζητήσεις επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να δουν

διευκρινίσεις, να εκφράσουν την περιέργειά τους και να μάθουν από κοινού, για παράδειγμα, ακόμη και αν λόγω του μεγάλου αριθμού των συμμετεχόντων, επειδή οποιαδήποτε άμεση αλληλεπίδραση με τον καθηγητή ή με το εξειδικευμένο προσωπικό μπορεί να μην είναι δυνατή.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται πολύ συχνά με περιοδικά ερωτηματολόγια (που αξιολογούνται αυτόματα) και με τη σύνταξη σύντομων δοκιμίων (π.χ. 2-300 λέξεων) για τα οποία χρησιμοποιείται η μέθοδος αξιολόγησης από ομοτίμους.

Εν ολίγοις, τα περιεχόμενα είναι διασκορπισμένα σε διάφορους "κόμβους". Τα βίντεο αποτελούν, κατά κάποιον τρόπο, το σημείο αναφοράς του μαθήματος, αλλά φυσικά, σε τόσο περιορισμένο χρόνο, μπορούν να αναφερθούν μόνο τα βασικά σημεία των θεμάτων που εξετάζονται. Όπως συμβαίνει συνήθως στο Δίκτυο, τα μέλη είναι πολλά, αλλά οι ενεργοί χρήστες στις ομάδες συζήτησης είναι αναλογικά λίγοι: πιθανότατα οι περισσότεροι παίζουν το ρόλο του lurkers, δηλαδή παρατηρούν και διαβάζουν χωρίς να συμμετέχουν ενεργά. Το υλικό προσφέρεται για την ελεύθερη ερμηνεία των συμμετεχόντων στη συζήτηση, ανεξάρτητα από την πραγματική προηγούμενη επάρκειά τους.

3.2) Μικτή κατάρτιση

Στη μικτή μάθηση, οι διάφορες μορφές μάθησης συνδυάζονται σε μια εκπαίδευση με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ενσωμάτωση των πλεονεκτημάτων της κάθε μορφής και η αντιστάθμιση των μειονεκτημάτων της άλλης. Αυτό αναφέρεται στην ιδέα της σύγχρονης και ασύγχρονης μάθησης - με την έννοια της μάθησης σε μια κοινωνική ομάδα, είτε σε απευθείας σύνδεση είτε σε μια αίθουσα διδασκαλίας, την ίδια στιγμή και ατομικά στο σπίτι ή/και συνδεδεμένη μέσω του διαδικτύου σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, όπως συμβαίνει με την εκπαιδευτική προσέγγιση PtB. Στην προσέγγισή μας, εστιάζουμε στη μάθηση με βάση την εργασία σε περιβάλλοντα μη τυπικής μάθησης.

Όταν πρόκειται για μάθηση με βάση την εργασία, η μικτή μάθηση μπορεί να προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα.

Το σημείο εκκίνησης για το σχεδιασμό των μαθησιακών δραστηριοτήτων θα πρέπει να είναι οι διαθέσιμες γνώσεις και ικανότητες του μαθητή. Σε κάθε περιβάλλον μάθησης, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να (ξανα) συνειδητοποιήσουν τις διαθέσιμες δυνατότητες και τους πόρους τους, να βασιστούν σε αυτές και να τις επεκτείνουν ανάλογα με τις ανάγκες. Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό όταν η κατάρτιση αποσκοπεί στην παροχή πρακτικής εργασιακής εμπειρίας ταυτόχρονα με ακαδημαϊκές και τεχνικές δεξιότητες, κάτι που είναι χαρακτηριστικό για τα περιβάλλοντα μάθησης με βάση την εργασία. Η μικτή και προσανατολισμένη στις ικανότητες μάθηση με βάση την εργασία έχει καθοδηγητικά κριτήρια: οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να συμπεριλάβουν ενεργά τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τις ικανότητές τους στη διαδικασία μάθησης ή να τις εφαρμόσουν σε μια ποικιλία πρακτικών εργασιών. Αυτό σημαίνει επίσης ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές βιογραφίες, οι τύποι μάθησης, οι ρυθμοί μάθησης και οι προτιμήσεις- και φυσικά, να λαμβάνονται υπόψη στην περίπτωση του PtB οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι που στοχεύει, στον τομέα CCS (τομέας πολιτισμού και δημιουργικότητας) με τις ιδιαιτερότητες που εντοπίζονται στον τομέα (που επισημάνθηκαν σε προηγούμενα ερευνητικά αποτελέσματα στις χώρες εταίρους).

Τι σημαίνει αυτό γι' αυτό το πρόγραμμα σπουδών;

Σημαίνει ότι με τη χρήση διαφορετικών εργαλείων, μεθόδων/διδασκικών υλικών - αναλογικών και ψηφιακών - μπορούν να υποστηριχθούν οι διαδικασίες μάθησης ώστε να ξεκινήσουν με παρακινητικό και ευέλικτο τρόπο και να διερευνηθούν και να εδραιωθούν ταυτόχρονα διαφορετικές ικανότητες, ώστε οι ενήλικες να μάθουν συγκεκριμένες δεξιότητες επιπλέον των υφιστάμενων γνώσεων και ικανοτήτων τους.

Η χρήση ψηφιακών μαθησιακών προσφορών και ψηφιακών εργαλείων θα πρέπει να προκαλεί την περιέργεια και το ενδιαφέρον των μαθητών και να τους υποστηρίζει με τρόπο που δεν θα μπορούσε να το κάνει μια παραδοσιακή τάξη. Οποιαδήποτε υποστήριξη στη μαθησιακή διαδικασία θα μπορούσε να περιοριστεί στη διευκόλυνση αυτών, σε τεχνικούς όρους (όταν προκύπτουν προβλήματα με την πρόσβαση και τη χρήση της πλατφόρμας π.χ.), σε διδακτικά θέματα (για να βοηθήσει στην αποσαφήνιση ερωτημάτων που σχετίζονται με γνώσεις ή ικανότητες που το σύστημα και το διαδίκτυο δεν μπορούν να απαντήσουν π.χ.) και σε διοικητικά θέματα (π.χ. συντονισμός δραστηριοτήτων μάθησης από ομοτίμους).

Το παρακάτω πλέγμα προσφέρει μεθόδους καλής πρακτικής που εφαρμόζονται στη μικτή μάθηση με βάση τις ικανότητες και επιλέγεται λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τους εκπροσώπους του CCS:

Μέθοδοι οπτικοποίησης	
Νοητικοί Χάρτες	Οι νοητικοί χάρτες απεικονίζουν ιδέες, συνδέσεις και εννοιολογικές δομές. Ένας όρος, ένα θέμα γράφεται στη μέση ενός κομματιού χαρτιού/οθόνης. Γειτονικοί όροι, αλλά και συναισθήματα, προσδοκίες ή επιθυμίες αντιστοιχίζονται σε αυτόν τον όρο-κλειδί. Οι λέξεις-κλειδιά χωρίζονται σε ζεύγη π.χ. αιτία-αποτέλεσμα, πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα, σημαντικός - ασήμαντος. Οι νοητικοί χάρτες καθιστούν ορατές τις συνδέσεις αλλά και τις διακρίσεις- αναπαριστούν μνήμες και ιδέες, σχέδια ή λύσεις προβλημάτων.
Καταιγισμός ιδεών	... είναι μια άσκηση συσχέτισης σε βασικά ερωτήματα. Οι ιδέες συλλέγονται, κοσκινίζονται και ταξινομούνται έτσι ώστε να προκύψει μια αρχική δομή για ένα συγκεκριμένο θέμα. Τα αποτελέσματα χρησιμεύουν ως βασικό σημείο εκκίνησης για περαιτέρω δραστηριότητες. Στον καταιγισμό ιδεών, οι ιδέες, οι ερωτήσεις και οι προτάσεις καταγράφονται και απαντώνται από τους μαθητές.
Κολάζ	Οι μαθητές εργάζονται μόνοι τους ή σε μικρές ομάδες για να δημιουργήσουν ένα κολάζ για ένα συγκεκριμένο, ενδεχομένως αμφιλεγόμενο, θέμα. Το υλικό για το κολάζ (περιοδικά, φυλλάδια, εικόνες, κομμάτια υφάσματος, ηχητικό υλικό κ.λπ.) μπορεί να παρέχεται ή οι μαθητές μπορούν να βρουν μόνοι τους το απαιτούμενο υλικό. Μετά την ολοκλήρωση, τα κολάζ μπορούν να παρουσιαστούν σε άλλους ανθρώπους. Τα κολάζ προωθούν τη βιώσιμη, δικτυωμένη μάθηση και μπορούν να αποτελέσουν ένα καλό σημείο εκκίνησης για συνειδητή συζήτηση και περαιτέρω προβληματισμό.
Σχέδιο Meta	... είναι μια ευέλικτη μέθοδος για την εξεύρεση θεμάτων στην αρχή της κατάρτισης Meta, για τη συλλογή ιδεών και εμπειριών καθώς και για την αξιολόγηση.

	<p>Οι μαθητές καταγράφουν τις ιδέες, τις προτάσεις τους κ.λπ. σε χρωματιστές κάρτες, οι οποίες στη συνέχεια αναρτώνται σε πίνακες / αναρτώνται σε μια ψηφιακή πλατφόρμα και στη συνέχεια ομαδοποιούνται (ομαδοποιούνται).</p> <p>Οι κάρτες μπορούν να αναδιατάσσονται αρκετές φορές - π.χ. όταν οι μαθητές επαναπροσδιορίζουν τις προτεραιότητές τους.</p> <p>Η μέθοδος του μετα-σχεδίου συλλέγει και οργανώνει τις γνώσεις, τις εμπειρίες, τις ερωτήσεις και τις προβληματικές απόψεις των μαθητών της ομάδας. Μια ποικιλία ιδεών γίνεται ορατή και μπορεί να επικοινωνηθεί και να οπτικοποιηθεί στην ομάδα.</p>
--	---

Διαδραστικές μέθοδοι	
Διάλογοι και παιχνίδια ρόλων	<p>... χρησιμεύουν κυρίως για την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων. Οι μαθητές καλούνται να σκεφτούν τον εαυτό τους σε μια συγκεκριμένη κατάσταση ή θέση.</p> <p>Προσομοιώνονται κοινές καθημερινές ή επαγγελματικές καταστάσεις, έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια ρεαλιστική ιδέα για την αποτελεσματική και στοχευμένη διαχείριση καταστάσεων.</p> <p>Για να καταστεί δυνατή μια λογική ανάλυση της συμπεριφοράς της ομάδας και της συμπεριφοράς του καθενός, τα παιχνίδια ρόλων μπορούν να καταγραφούν και να αναστοχαστούν αργότερα από κοινού.</p>
Αλλαγή πλευρών	<p>... είναι μια ιδιαίτερα κατάλληλη μέθοδος όταν πρόκειται να γίνουν συνειδητά αντιληπτές και να προβληματιστούν "άλλες" προοπτικές και απόψεις ή πραγματικότητες της ζωής. Οι μαθητές καλούνται να γλιστρήσουν σε διαφορετικούς καθορισμένους ρόλους ή να αναλάβουν διαφορετικές οπτικές γωνίες παρατήρησης στις οποίες πραγματοποιούνται καθορισμένες καταστάσεις και προβλήματα. Διαφορετικές περιστάσεις και καταστάσεις παρατηρούνται από την οπτική γωνία ενός ονειροπόλου ή ενός κριτικού κ.λπ.</p>
World Café	<p>Οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται σε διαφορετικά θέματα σε μικρές ομάδες ή αίθουσες διαλείμματος. Έχουν συγκεκριμένες ερωτήσεις στην ομάδα τους για να συζητήσουν και να καταγράψουν τις απαντήσεις που συγκέντρωσαν. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, τα μέλη της ομάδας αλλάζουν αίθουσα/ προχωρούν στην επόμενη ομάδα και στις επόμενες ερωτήσεις, αλλά ένα άτομο - ο οικοδεσπότης - παραμένει και παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην επόμενη ομάδα. Η νέα ομάδα καλείται τώρα να συνεχίσει λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις που δόθηκαν. Και πάλι, τα αποτελέσματα σημειώνονται μέχρι όλοι οι μαθητές να έχουν περάσει από όλα τα δωμάτια/ ομάδες.</p> <p>Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται και συζητούνται στην κεντρική αίθουσα.</p>

Σοβαρά παιχνίδια	<p>Τα σοβαρά παιχνίδια προσθέτουν μια νότα διασκέδασης και βασίζονται σε παιχνίδια ρόλων, επιτραπέζια παιχνίδια ή παρόμοιες παραδοσιακές προσεγγίσεις παιχνιδιοποιημένης μάθησης. Εισάγοντας τα παιχνίδια στον κόσμο της διαδικτυακής μάθησης, οι παίκτες θα μπορούσαν να κληθούν να επιλύσουν καταστάσεις που μπορεί να συναντήσουν στην καθημερινή εργασιακή ζωή, εφαρμόζοντας τις αντίστοιχες ικανότητες που θέλει να προσφέρει το πρόγραμμα. Μπορούν να αποτελέσουν μια καλή και ελκυστική λύση για την εκπαίδευση των ικανοτήτων ή την αξιολόγησή τους που ταιριάζει καλύτερα στην προσέγγιση με βάση την εργασία σε σύγκριση με τα κοινά γνώσεων που προσφέρονται συχνά στην ηλεκτρονική μάθηση.</p> <p>Αυτό μπορεί να γίνει ατομικά και ο υπολογιστής να κατευθύνει τις δραστηριότητες παρέχοντας προτάσεις και ανατροφοδότηση, όπου προγραμματίζονται ως παιχνίδια με τη βοήθεια του υπολογιστή, ή σε μια ομάδα με τη δυνατότητα εισαγωγής μιας πιο ανταγωνιστικής στιγμής ή άλλων πτυχών, όπως η ομαδική εργασία ή η άμεση επικοινωνία μεταξύ ομοτίμων. Τα αποτελέσματα θα πρέπει να παρουσιάζονται με τρόπο ώστε τα διδάγματα που αντλήθηκαν να είναι σαφή και η ανατροφοδότηση να οδηγεί στη βελτίωση των στοχευμένων ικανοτήτων.</p>
-------------------------	--

Απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων	
Αφήγηση ιστοριών	<p>Αυτή η μέθοδος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε θέμα, συνήθως αφηγείται από μια ατομική και μερικές φορές πολύ προσωπική οπτική γωνία και ακολουθεί ορισμένες μορφές και κανόνες. Οι δικές σας ιστορίες θα πρέπει να μελετηθούν, να δομηθούν και στη συνέχεια να παρουσιαστούν - είτε γραπτώς (200-300 λέξεις), είτε ηχογραφημένες (σε βίντεο 2-3 λεπτών ή podcast), είτε ζωγραφισμένες, είτε αναπαριστώμενες σε μια παράσταση π.χ.</p> <p>Η δύναμη της αφήγησης έγκειται στην αυθεντικότητά της, η οποία επιτυγχάνεται με την έντονη απλοποίηση και μείωση του περιεχομένου, καθώς και των τυχόν χρησιμοποιούμενων κειμένων, εικόνων κ.λπ.</p>
Πρακτικές ασκήσεις	
Γνωστική μαθητεία	<p>Οι εκπαιδευτές επιδεικνύουν πρώτα τα επιμέρους βήματα εργασίας σε ένα μοντέλο (φάση 1: μοντελοποίηση) - σε απευθείας σύνδεση αυτό θα μπορούσε επίσης να γίνει σε ένα βίντεο. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι εργάζονται ανεξάρτητα με την καθοδήγηση των εκπαιδευτών (φάση 2: scaffolding). Με την αύξηση των ικανοτήτων των μαθητών, η υποστήριξη αυτή μειώνεται όλο και περισσότερο (φάση 3: εξασθένιση). Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να παρατηρούν συνεχώς τη μαθησιακή διαδικασία των εκπαιδευομένων, ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν επαρκή συνεχή υποστήριξη (φάση 4: καθοδήγηση).</p>

Κουίζ	<p>Τα κουίζ είναι μια κοινή πρακτική στα σεναρία ηλεκτρονικής μάθησης που στις περισσότερες περιπτώσεις γίνονται ατομικά, αλλά όχι τόσο συχνά στα παραδοσιακά περιβάλλοντα μάθησης, ακόμη και ελάχιστα χρησιμοποιούνται στην εργασιακή μάθηση. Το πλεονέκτημά τους είναι η αξιολόγηση συγκεκριμένων τομέων γνώσης. Για το λόγο αυτό, θα μπορούσαν να αποτελέσουν μια καλή εναλλακτική πρόταση εκκίνησης και να σπάσουν τον πάγο (τόσο σε διαδικτυακά όσο και σε μη διαδικτυακά/παραδοσιακά περιβάλλοντα διδασκαλίας) αντί για ένα τεστ επάρκειας στο τέλος ενός μαθήματος.</p> <p>Στη διαδικτυακή μάθηση, θα μπορούσε επίσης να εξεταστεί μια χαρούμενη προσέγγιση γνωστή από τις σημερινές δημοφιλείς τηλεοπτικές εκπομπές, η οποία θα μπορούσε να φέρει σε ένα ομαδικό περιβάλλον την εκπαίδευση τυπικών κοινωνικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ομαδική επικοινωνία.</p>
--------------	---

Κίνδυνοι, εμπόδια, εμπόδια στη μικτή μάθηση που μπορεί να απειλήσουν μια επιτυχημένη μαθησιακή εμπειρία

Ιδιαίτερα στη μη τυπική κατάρτιση, μπορεί κανείς να δει στη μικτή μάθηση ότι υπάρχει μια τάση για υψηλότερα ποσοστά εγκατάλειψης σε περιπτώσεις μαθημάτων για ενήλικες. Λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν ένα κοινωνικό περιβάλλον διαβίωσης (π.χ. οικογένεια, υφιστάμενους εργασιακούς δεσμούς και χρονοδιαγράμματα), καθώς και πιο συγκεκριμένες μαθησιακές εμπειρίες και προσδοκίες (ως αποτέλεσμα προηγούμενης εκπαίδευσης) από τους νέους εκπαιδευόμενους, πολύ συχνά αποτελούν μια πολύ ετερογενή ομάδα εκπαιδευομένων από την επαγγελματική τους ιστορία. Ακόμα πιο σημαντικό για το PtB είναι να ληφθούν υπόψη αυτές οι πτυχές προσφέροντας μια μεγάλη ποικιλία σύντομων εισροών (όπως ελκυστικά, σχετικά με την εργασία κείμενα και οπτικό περιεχόμενο), μάθηση με αυτορυθμιζόμενο ρυθμό και μια σπονδυλωτή προσέγγιση με προαιρετικές επιλογές κοινωνικής μάθησης και διαφορετικούς τύπους διαδραστικότητας (άνθρωπος: μηχανή και άνθρωπος: άνθρωπος).

Λόγω της περιορισμένης επαφής με τους εκπαιδευτικούς, εκτός από την ίδια τη διαδικτυακή κατάρτιση, η μικτή μάθηση απαιτεί μια πολύ ενδεδειγμένη προετοιμασία του περιεχομένου και των προσαρμοστικών υπηρεσιών της διαδικτυακής πλατφόρμας, της αξιολόγησης και της εκτίμησης που μπορούν να προσφέρουν τις πιο περιζήτητες γνώσεις και πρακτικές που αναζητούν οι εκπρόσωποι του CCS. Η διάθεση της μάθησης σε πραγματικές καταστάσεις (π.χ. ως μάθηση με βάση την εργασία), η εξέταση της αξιολόγησης και της αξιολόγησης που προσφέρουν οι ανοικτές κατάλληλες σπονδυλωτές προσφορές μπορεί να είναι εξίσου σημαντική με την οπτικοποίηση των μαθημάτων που έχουν αποκτηθεί (π.χ. πιστοποιητικά, αποτελέσματα πρακτικών εξετάσεων κ.λπ.) για να διατηρηθεί το ενδιαφέρον τους για τη μικτή ("δια βίου") μάθηση με την υποστήριξη της ΠΤΒ.

Πηγές

<https://erwachsenenbildung.at/digiprof/neuigkeiten/16766-online-barcamps-liegen-im-trend.php>

<https://imblickpunkt.grimme-institut.de/wp/wp-content/uploads/2014/12/IB-Digital-Storytelling.pdf>

<https://lsz.at/blog/nano-learning-micro-learning-gibt-es-einen-unterschied>

<https://unterrichten.digital/2020/06/25/kollaboratives-schreiben-unterricht/>

<https://www.ecademy-learning.com/ausbildung-digital/blended-learning-konzepte/>

<https://www.schule.at/tools-apps/tools-fuer-quizze-umfragen-und-brainstorming/mentimeter>

3.3) Μάθηση από ομοτίμους

Η αλληλοδιδασκτική μάθηση (PL) έχει μακρά ιστορία. Είναι πιθανώς τόσο παλιά όσο και κάθε μορφή συνεργατικής ή κοινοτικής δράσης και πιθανόν να λάμβανε πάντα χώρα, μερικές φορές σιωπηρά και έμμεσα. (Topping, 2007) Η αλληλοδιδασκτική μάθηση έχει επεκταθεί σε τύπους και μορφές, σε τομείς του προγράμματος σπουδών και σε πλαίσια εφαρμογής πέραν των σχολείων και των πανεπιστημίων και μπορεί να προσδιοριστεί ως "η απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσω της ενεργού βοήθειας και υποστήριξης μεταξύ ίσων σε κατάσταση ή αντιστοιχισμένων συντρόφων". (Topping, 2007, σ. 631) Περιλαμβάνει άτομα από παρόμοιες κοινωνικές ομάδες που δεν είναι επαγγελματίες εκπαιδευτικοί και βοηθούν ο ένας τον άλλον να μάθουν και να μάθουν οι ίδιοι με αυτόν τον τρόπο.

Οι προσεγγίσεις της μάθησης από ομοτίμους έχουν προωθηθεί για την προώθηση ορισμένων τύπων ή πτυχών δεξιοτήτων δια βίου μάθησης που δεν επιδιώκονται τόσο εύκολα με άλλα μέσα (Slavin, 1995). Μεταξύ αυτών των δεξιοτήτων ή χαρακτηριστικών που συνδέονται με την ομότιμη μάθηση είναι: (1) η ανάπτυξη μαθησιακών αποτελεσμάτων που σχετίζονται με τη συνεργασία, την ομαδική εργασία και το να γίνεσαι μέλος μιας μαθησιακής κοινότητας, (2) η κριτική διερεύνηση και ο αναστοχασμός, (3) οι επικοινωνιακές δεξιότητες και (4) η μάθηση της μάθησης. (Bound, Cohen, & Sampson, 1999) Σύμφωνα με τους Bound, Cohen και Sampson, υπάρχουν διάφοροι λόγοι για την εστίαση σε αυτά. Αυτοί οι λόγοι περιλαμβάνουν:

1) Η αλληλοδιδασκτική μάθηση περιλαμβάνει φυσικά τη συνεργασία των μαθητών και την ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας. Με αυτόν τον τρόπο, εμπλέκονται σε μια μαθησιακή κοινότητα στην οποία έχουν συμμετοχή και τους προσφέρεται επίσης πρακτική στον προγραμματισμό και την ομαδική εργασία.

2) Υπάρχει μεγάλη δυνατότητα εμπλοκής των εκπαιδευομένων στον αναστοχασμό και τη διερεύνηση ιδεών όταν η εξουσία του εκπαιδευτή/εκπαιδευτή δεν είναι άμεσα παρούσα.

3) Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν περισσότερη πρακτική στην επικοινωνία στο συγκεκριμένο θέμα από ό,τι συνήθως συμβαίνει σε μαθησιακές δραστηριότητες όταν είναι παρόν το προσωπικό. Μπορούν να διατυπώσουν την κατανόησή τους και να την κριτικάρουν οι συμμαθητές τους, καθώς και να μάθουν από την υιοθέτηση του αμοιβαίου ρόλου.

4) Η αλληλοδιδασκτική μάθηση περιλαμβάνει μια ομάδα μαθητών που αναλαμβάνει συλλογικά την ευθύνη για τον εντοπισμό των δικών τους μαθησιακών αναγκών και τον προγραμματισμό του τρόπου με τον οποίο αυτές θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν. Αυτή είναι μια ζωτικής σημασίας δεξιότητα εκμάθησης του πώς να μαθαίνεις, καθώς και πρακτική εξάσκηση για τα είδη αλληλεπίδρασης που απαιτούνται στην απασχόληση. Η εκμάθηση της συνεργασίας με άλλους για την επίτευξη κοινών στόχων φαίνεται απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία σε μια πολύπλοκη κοινωνία. (Bound, Cohen, & Sampson, 1999)

Εφαρμογή της ομότιμης μάθησης

Το παρακάτω πλέγμα προσφέρει πληροφορίες σχετικά με τους διαφορετικούς τύπους μάθησης από ομότιμους που μπορούν να εφαρμοστούν, καθώς και πράγματα που πρέπει να λάβετε υπόψη όταν το κάνετε. Η επιλογή έγινε λαμβάνοντας υπόψη τους εκπροσώπους του CCS:

Τύποι μάθησης από ομότιμους

Διδασκαλία από ομοτίμους (PT)

Ορίζεται από διακριτούς ρόλους ως διδάσκοντες ή διδασκόμενοι, με μεγάλη έμφαση στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών και συνήθως επίσης σε σαφείς διαδικασίες αλληλεπίδρασης, στις οποίες οι συμμετέχοντες λαμβάνουν γενική ή/και ειδική κατάρτιση. Ορισμένες μέθοδοι διδασκαλίας από ομότιμους καθοδηγούν την αλληλεπίδραση με δομημένο υλικό, ενώ άλλες προδιαγράφουν δομημένες διαδραστικές συμπεριφορές που μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά σε οποιοδήποτε υλικό ενδιαφέροντος. (Topping, Trends in peer learning, 2007)

Ομαδικές συζητήσεις

Η συμμετοχή σε ομαδικές συζητήσεις επιτρέπει στους μαθητές να ανακαλύψουν πώς να διατυπώνουν καλά αντεπιχειρήματα και να μάθουν πώς να αμφισβητούν τους ισχυρισμούς των συμμαθητών τους. Σύμφωνα με τον Wessel (2015), στην περίπτωση αυτή, οι μαθητές μαθαίνουν πώς να σκέφτονται με πολύ πιο σύνθετους όρους- όχι μόνο πώς να απαντούν στην ερώτηση ενός εκπαιδευτή, αλλά πώς να απαντούν στους ισχυρισμούς των διαφόρων μελών της ομάδας και πώς να διεκδικούν τους δικούς τους. Οι εκπαιδευόμενοι βοηθούν τους συνομηλίκους τους να αποσαφηνίσουν τη σκέψη τους και να απαντήσουν σε ερωτήσεις της ομάδας. (Wessel, 2015) Αυτό καθοδηγεί τους εκπαιδευόμενους προς μια καλύτερη κατανόηση του να εργάζονται για κάτι διαφορετικό από την επιτυχία τους. Η εργασία ως ομάδα αντί για ατομική εργασία είναι μια κρίσιμη ευκαιρία για την ανάπτυξη διαφόρων δεξιοτήτων που βελτιώνουν τη ζωή. (Wessel, 2015)

Συνεργατική μάθηση	<p>Η συνεργατική μάθηση (ΚΜ) δεν είναι μόνο "συνεργασία" - έχει περιγραφεί ως "δόμηση θετικής αλληλεξάρτησης" (Slavin, 1990) για την επιδίωξη ενός συγκεκριμένου κοινού στόχου ή αποτελέσματος. Η ΚΛ πραγματοποιείται συνήθως σε μικρές ομάδες περίπου έξι ετερογενών μαθητών και συχνά απαιτεί προηγούμενη εκπαίδευση για να εξασφαλιστεί η ισότιμη συμμετοχή και η ταυτόχρονη αλληλεπίδραση, η συνέργεια και η προστιθέμενη αξία. Ο εκπαιδευτής διευκολύνει ή πιο σταθερά καθοδηγεί τη διαδραστική διαδικασία παρέχοντας στους εκπαιδευόμενους τον προσδιορισμό των στόχων, των καθηκόντων, των πόρων, των ρόλων και των ανταμοιβών. (Topping, Trends in peer learning, 2007) Η τοποθέτηση των εκπαιδευομένων σε ομάδες όπου μπορούν να μιλήσουν ελεύθερα, μπορούν να εισάγουν πτυχές του υπόβαθρου και των πεποιθήσεών τους, μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε μεγαλύτερη κατανόηση μεταξύ των μελών μέσα σε μια ομάδα. (Wessel, 2015) Μπορούν επίσης να μάθουν να αλληλεπιδρούν με μια ομάδα ανθρώπων με τους οποίους μπορεί να μην συνεργάζονται γενικά και να μπορούν να συμμετάσχουν σε συζήτηση ακόμη και αν αυτή βρίσκεται εκτός της ζώνης άνεσής τους. (Wessel, 2015)</p>
Μαθήματα υπό την καθοδήγηση μαθητών ή διαδικτυακές συζητήσεις	<p>Καθώς βρισκόμαστε στην εποχή της τεχνολογίας, οι διαδικτυακές συζητήσεις, η ανατροφοδότηση και η διδασκαλία γίνονται όλο και πιο γνωστές. Μέσω αυτών των μηχανισμών, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αξιολογούν την εργασία άλλων εκπαιδευόμενων και να δίνουν διορατικές και κριτικές σκέψεις και οδηγίες για το πώς να βελτιώσουν την εργασία τους. (Wessel, 2015) Ωστόσο, η διαδικτυακή διδασκαλία λειτουργεί όταν οι εκπαιδευόμενοι έχουν αποδείξει την ικανότητά τους σε έναν συγκεκριμένο τομέα και έχουν λάβει κάποιες οδηγίες για το πώς να διδάσκουν άλλους. Επιπλέον, η διαδικτυακή συζήτηση και η ανατροφοδότηση πρέπει να είναι δομημένη με τρόπο που να διεγείρει τη θετική κριτική συζήτηση και να έχει μέσα της υποστηρικτές της μάθησης και της καθοδήγησης. (Wessel, 2015)</p>

Σύμφωνα με τον Topping (2001a), κατά τον σχεδιασμό της μάθησης από ομότιμους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες πτυχές της οργάνωσης:

- 1) Πλαίσιο - θα υπάρξουν προβλήματα και ευκαιρίες ειδικά για το τοπικό πλαίσιο.
- 2) Στόχοι - σκεφτείτε τι ελπίζετε να επιτύχετε και σε ποιους τομείς.
- 3) Περιοχή του προγράμματος σπουδών.
- 4) Συμμετέχοντες - ποιοι θα είναι οι βοηθοί, ποιοι θα είναι οι βοηθοί και πώς θα τους αντιστοιχίσετε; Θα πρέπει επίσης να υπάρχουν εκπαιδευτές και διασφάλιση της ποιότητας.

- 5) Τεχνική βοήθειας - η μέθοδος που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι συσκευασμένη ή θα σχεδιαστεί εκ νέου;
- 6) Επαφή - πόσο συχνά, για πόσο χρονικό διάστημα και πού θα γίνεται η επαφή;
- 7) Υλικά - ποιοι πόροι θα απαιτηθούν και πώς θα πρέπει να διαφοροποιηθούν;
- 8) Εκπαίδευση - αυτή θα χρειαστεί πρώτα για το προσωπικό, στη συνέχεια για τους βοηθούς και τους βοηθούμενους.
- 9) Παρακολούθηση της διαδικασίας - πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διασφάλιση της ποιότητας της διαδικασίας.
- 10) Αξιολόγηση των εκπαιδευομένων - το προϊόν και η διαδικασία πρέπει να αξιολογούνται-εξετάστε αν κάποιο από αυτά πρέπει να είναι αυτοαξιολόγηση ή/και αξιολόγηση από ομότιμους.
- 11) Αξιολόγηση - θα πρέπει να διαπιστώσετε αν το πρόγραμμα λειτουργήσει.
- 12) Ανατροφοδότηση - αυτή θα πρέπει να παρέχεται σε όλους τους συμμετέχοντες, ώστε να βελτιωθούν οι μελλοντικές προσπάθειες. (Topping, 2001)

Κοινωνικο-συναισθηματικές και μεταβιβάσιμες δεξιότητες

Η αλληλοδιδασκτική μάθηση έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα επιτυχημένο εγχείρημα όσον αφορά τη βελτίωση των ακαδημαϊκών και κοινωνικών γνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών. (Wessel, 2015) Ωστόσο, ακόμη και τα προγράμματα και οι μέθοδοι που στοχεύουν κυρίως στο γνωστικό/ακαδημαϊκό κέρδος, μπορούν να οδηγήσουν σε κέρδη κοινωνικών και άλλων μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων. Στην περίπτωση μας, εκτός από αυτές τις αλλαγές, μπορεί να διαπιστωθούν και συναισθηματικές αλλαγές στη στάση απέναντι στη μάθηση, στον εκπαιδευτή, στο αντικείμενο, στους συμμαθητές και στον εαυτό. Οι Schunk και Zimmermann (1994) υποστηρίζουν ότι τέτοιες αλλαγές είναι σημαντικές για τη βιωσιμότητα και τη γενίκευση, καθώς ενισχύουν την αυτοπεποίθηση, την εσωτερική απόδοση της επιτυχίας και, κατά συνέπεια, την αυτορρύθμιση της επακόλουθης μαθησιακής συμπεριφοράς. (Topping, 2007) Μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη "εκπαιδευτικής ανθεκτικότητας", η οποία μπορεί να στηρίξει τον μαθητή κατά τη μετάβαση σε λιγότερο βέλτιστα μαθησιακά περιβάλλοντα. (Topping, 2007)

Οι McLuckie και Topping (2004) υποστηρίζουν ότι, σε γνωστικό επίπεδο, η PL περιλαμβάνει συγκρούσεις και προκλήσεις, ενώ περιλαμβάνει επίσης υποστήριξη και σκαλωσιές από έναν πιο ικανό άλλον, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη διαχείριση των δραστηριοτήτων εντός της ζώνης εγγύς ανάπτυξης (ZPD). Σε ένα περιβάλλον PL, τόσο ο διδάσκων όσο και ο διδασκόμενος αναπτύσσουν διάφορες δεξιότητες, όπως

- Αποτελεσματική εργασία σε μια ομάδα για την επίτευξη ενός κοινού στόχου
- Επίλυση προβλημάτων
- Λήψη αποφάσεων
- Δείξτε πρωτοβουλία και ηγετικές ικανότητες
- Ενεργητική ακρόαση

- Δεξιότητες προσωπικής ανάπτυξης

(Assinder, 1991- McLuckie & Topping, 2004- Slavin, 1995)

Συμπέρασμα

Οι στρατηγικές μάθησης από ομότιμους περιλαμβάνουν μερικούς διαφορετικούς τύπους τεχνικών μάθησης εντός και εκτός της τάξης, όπως η διδασκαλία από ομότιμους, οι μικρές και μεγάλες ομάδες για συζήτηση στην τάξη και η διαδικτυακή συζήτηση και ανατροφοδότηση. Για τη δυναμική των μαθητών, οι στρατηγικές μάθησης από ομότιμους ενισχύουν τις σχέσεις των μαθητών και βοηθούν τους μαθητές να αναπτύξουν μεγαλύτερη πολυπολιτισμική κατανόηση και αποδοχή. Οι μέθοδοι αλληλοδιδασκτικής μάθησης έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές ως προς τη βοήθεια των ακαδημαϊκών και κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών, εφόσον οι τεχνικές αλληλοδιδασκτικής μάθησης παρακολουθούνται και είναι προσεκτικά δομημένες. Με την αλληλοδιδασκτική μάθηση, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να βοηθήσουν στη μάθηση των συμμαθητών τους μέσω της διδασκαλίας και της ανατροφοδότησης. Έχουν επίσης την ευκαιρία να μιλούν πιο ελεύθερα και με λιγότερη πίεση όταν βρίσκονται σε ομαδικά πλαίσια και σε συζητήσεις υπό την καθοδήγηση των μαθητών. Αυτές οι στρατηγικές ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη επικοινωνία μεταξύ των μαθητών και οδηγούν σε αυξημένη ακαδημαϊκή επιτυχία.

Πηγές/ Αναφορές

- Assinder, W. (1991). Διδασκαλία από ομότιμους, μάθηση από ομότιμους: ένα μοντέλο. *ELT Journal*, 218- 229.
- Bound, D., Cohen, R., & Sampson, J. (1999). Peer Learning and Assessment. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 413-426.
- McLuckie, J., & Topping, K. J. (2004). Μεταβιβάσιμες δεξιότητες για τη διαδικτυακή αλληλοδιδασκτική μάθηση. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 29(5), 563-584.
- Slavin, E. R. (1995). *Συνεργατική μάθηση*. Boston: Allyn and Bacon.
- Topping, K. J. (2001). *Μάθηση με τη βοήθεια ομότιμων: Ένας πρακτικός οδηγός για εκπαιδευτικούς*. Cambridge: Brookline Books.
- Topping, K. J. (2007). Τάσεις στην αλληλοδιδασκτική μάθηση. *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Πειραματικής Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας*, 631-645.
- Wessel, A. (2015). Στρατηγικές μάθησης από ομότιμους στην τάξη. *Journal on BEST Teaching Practices*, 2(1), 14-16.

